

Verksamhetsberättelse för Octopus Montessoriförskola 2018

Våra mål 2018

Systematiskt kvalitetsarbete
Kompetensutveckling

Stora bläckfiskens mål:

Socialt samspel, respekt, trygghet, utveckling och lärande samt föräldrasamverkan.

Lilla bläckfiskens mål:

Socialt samspel, respekt, trygghet, språk, matematik inne/ute samt föräldrasamverkan.

Systematiskt kvalitetsarbete:

Under år 2018 satsade vi stort på att våra tre förskolor i Österåkers Montessori skulle få bättre fart på det systematiska kvalitetsarbetet. För att få det att fungera så schemalade vi enskilda samt gemensamma arbetslagsreflektioner. Alla pedagoger har 30 minuter enskild reflektion per vecka. Lilla bläckfisken och Stora bläckfisken reflekterar 2 gånger var i månaden. I början var det svårt då vi tyckte att tiden togs från barnen. Men med schemat samt en gemensam plan för hela Octopus så har det slagit väl ut. Det har tagit lite tid att komma in i det och det var inte förrän senare delen av 2018 som vi fick riktig fart och bra rutiner för detta. Vi har alltid reflekterat men vi har inte dokumenterat på det sätt som vi gör nu.

Vi reflekterar om den dagliga verksamheten och får den därigenom att utvecklas. Med hjälp av dokument som vi följer stegvis gör vi först en nulägesbeskrivning, vilka mål har vi? Vi beskriver hur vi tänkt oss att arbeta vidare. Vad är det vi behöver göra för att nå målen? När vi sedan utfört processen följer vi upp resultatet och får fram ett nytt nuläge. En koppling till läroplanen Lpfö98 har gjorts och vi har kunnat se vilka områden i läroplanen vi ringar in och arbetar med. Under 2018 har vi fokuserat lite extra på normer och värden. Nu går vi vidare under 2019 och täcker in alla de olika områdena som vi arbetar med; normer och värden, utveckling och lärande, barns inflytande, förskola och hem samt samverkan med förskoleklassen.

Syftet med att utvärdera vad vi gör på Octopus är att vi vill ge varje barn de bästa förutsättningar för utveckling och lärande. Genom det systematiska arbetet synliggörs det för oss på ett tydligt sätt. Enligt skollagen ska ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivas både på förskolenivå samt huvudmannanivå för att man ska vara säker på att verksamheten håller en likvärdig och god kvalitet så som det beskrivs i skollagen, läroplanen, samt andra skolförfattningar.

Kompetensutveckling

Octopus pedagoger har under året deltagit i olika kurser och föredrag. Här kommer en liten förteckning:

”Konsten att njuta av livet och ändå få saker gjorda” Föreläsning av Olof Röhlander.

”Normkritisk pedagogik” Föreläsning av Cattis Olsén.

”Lågaffektivt bemötande”.

”Att hantera känslostarka barn i vardagen”.

”Att arbeta med de yngsta barnen i förskolan”.

”Språkutveckling med Babblarna” – Workshop.

Montessoricafé – ”Beröm och kritik” – När och varför”.

”Med känsla för barns självkänsla” Föreläsning av Petra Krantz Lindgren beteendevetare.

Bok inköpt *Med känsla för barns självkänsla*. Boken diskuterades ingående i hela arbetslaget under oktober/november.

”Vinnande kommunikation” Föreläsare PG Wettsjö.

Internutbildning – ”Montessorimaterialets användning, syfte och metod i de praktiska och sensoriska materialen” hölls av Ylva Edlund.

Internutbildning ”Montessori utbildning/Föräldrakursen hölls av Anna-Karin Haglund, Camilla Nejdhammar och Maria Åslund. Där deltog föräldrar samt pedagoger från Österåkers Montessoris alla tre förskolor.

TAKK-kurs, tecken som stöd, fem tillfällen.

” Från jag till vi” Ledarskapsutbildning för chefer, två heldagar. Hölls av Carina Lätt chefskonsulten.

Avdelningen Stora bläckfisken

27 barn 3–6 år.

Socialt samspel och respekt: Lekar, samlingar, konfliktlösning, gemenskap och kamratövningar.

Barns självkänsla är viktig. Vi har som nämnts tidigare deltagit i kompetensutveckling i form av föredrag som handlar om detta. Vi håller på med ett projekt/arbetsätt, förhållningssätt som innebär att vi vill att barnen ska bemötas på ett positivt och respektfullt sätt av oss pedagoger på förskolan. Vi tänker på vårt sätt att tala med barnen. *Känsla för barns självkänsla* är den bok som hjälper oss i vårt arbete och vi använder den som en ”kokbok”. Vi ska bemöta barnen med respekt precis som vi vill att barnen ska respektera andra och bemöta sina kamrater och vuxna på ett bra sätt. Vi vuxna ska vara förebilder för barnen. Det är en riktigt bra bok som guidar oss på olika sätt. Vi diskuterar om hur mycket vi pratar med barnen och när det är läge att hålla sig lite tystare. Barn får vara ledsna om de vill utan att bli avbrutna!

Ett tankvärt exempel vi fick på föreläsningen:

Barnet hade varit ledset flera gånger vid lämning på förskolan. En morgon fick mamman en ingivelse och frågade sin dotter:

- Är det så att du vill vara ledsen när jag lämnar dig på förskolan?

- *Ja, jag saknar dig ju mamma.*
- *Skulle du önska att du inte saknade mig?*
- *Nej, jag vill sakna dig när vi inte är tillsammans. Sen tillade hon:*
- *Problemet är ju bara att jag inte får vara ledsen ifred på förskolan.*

Kamratövningarna som Ylva Edlund fick lära sig på en heldagsutbildning och har förmedlat till övriga lärare inom hela föreningen har vi förstås fortfarande stor användning av. En stor hjälp för att få barnen att leka tillsammans och med olika kamrater dessutom! Lekarna är bra att använda sig av vid utevistelsen samt framförallt på utflykterna. Under hela året har vi gjort en vuxenledd kamratövning på 10–15 minuter på varje utflykt. Vi ser stora vinster med de lärarledda övningarna. Det har resulterat i att barnen tar egna initiativ till att starta lekar när de vet hur de ska gå till. Det sociala samspelet har utvecklats mycket positivt.

Trygghet. Tre små åldersindelade samlingar, lugn i gruppen och närvarande vuxna. Utflyktsgrupper tre gånger i veckan där barnen har varit indelade i åldersgrupper. Då har vi kunnat göra sysselsättningar och gå till utflyktsmål som passar de olika åldrarna. Varje barn har haft en utflykt i veckan.

De yngre barnen har varit något avdelade i klassrummet och hänvisade till praktiskt och sensoriskt material till en början. Det har gett de äldre barnen större utrymme att arbeta med montessorimaterialet i lugn och ro. För de yngre barnen har det inneburit att det har varit tryggare att vistas på en begränsad yta tillsammans med färre barn. Vi har fått in bra rutiner för blöjbyten och toalett-träning då barnen på den här sidan av klassrummet är ganska små.

När de yngre barnen blivit mogna att ta del av det resterande materialet har de slussats över till den andra sidan av klassrummet. Där har de fått presentationer av materialen och kunnat fortsätta sin kunskapsutveckling och göra nya erfarenheter.

Utveckling och lärande: Montessoripedagogiken består av fem områden, praktiskt och sensoriskt material, natur-, kultur-, språk- och matematikmaterial. Barnen har arbetat med dessa områden på ett mycket bra sätt. De har varit intresserade och har hela tiden varit sysselsatta. Barnen har fått välja själva vad de vill göra. Vi följer barnen. Pedagogerna presenterar också fler jobb/sysselsättningar som de kan göra för att göra fler erfarenheter och inhämta mer kunskap.

Utöver utveckling och lärande som pågår hela tiden, har vi också arbetat med normer och värden och barns inflytande samt med teknik och experiment. Vi har använt oss av digitala verktyg för att få tillgång till fler sätt att inhämta kunskap för barnen.

Skapande verksamhet i ateljén är ju ett måste. Barnen tycker mycket om att måla och pyssla. Rytmik och Miniröris har vi haft varje vecka. Yoga är också ett inslag i vår verksamhet.

Under året har vi diskuterat barnkonventionen och barnen har varit intresserade och kommit med synpunkter och inlägg vad det gäller barns rätt. Barnen själva har satt ord på det som till exempel; att alla barn har rätt till att gå till doktorn, gå i skola, lära sig simma och cykla, alla har en mamma och en pappa, alla har rätt att äta godis tyckte några!

Vi har pratat om likabehandlingsplanen, olika familjekonstellationer, diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och mobbning. Samtal kring kön, etnicitet, religion sexuell läggning/familjebildning och funktionshinder anpassas utifrån barnens åldrar.

Barns inflytande: Barnen bestämmer tillsammans med oss vuxna. De röstar och kommer med olika förslag, exempelvis vart de vill gå på utflykten, vad de vill skapa i ateljén, vad de vill göra för experiment, något temaarbete etc. Vi fångar upp barnens intressen och frågar och följer spontant med på den resa de vill göra. Det är spännande och ger så många möjligheter att komma in på fler intressanta områden som vi kan diskutera och reflektera över tillsammans. Lyhörddhet för barnens tankar och idéer är viktigt!

Vi använder oss av tecken som stöd för språket. Vi tränar varje dag på olika tecken och både barn och lärare har blivit duktiga. Två barn presenterar maten varje dag med teckenstöd. Barnen turas om så alla får göra det. Det har blivit ett naturligt inslag i verksamheten. Anette Björklund Seweling och Jenni Rask på Stora bläckfisken har gått utbildningen. Lilian Rosen som gått utbildning i sagoberättande håller i aktiviteten bildkort och barnens gemensamma sagoskapande.

Föräldrasamverkan: Styrelsen i föräldrakooperativet, Octopus föräldragrupp, utvecklingssamtal, föräldramöten, föräldrabesök samt deltagande i olika aktiviteter. Vi har lyssnat och tagit till oss föräldrarnas åsikter och önskemål. Vi har varit lyhörda och det har varit ett gott samarbete mellan föräldrar/förskola. Vi har haft utvecklingssamtal varje termin. Det har också gått bra att ha fler gånger om så önskats. Vi vill ha en ständig dialog med föräldrarna så allt känns tryggt och bra. Föräldramöten har vi haft, samt semeldropin som var en uppskattad sammankomst på vårterminen. Ett annat sätt att träffa föräldragruppen var vårt korvdropin i höstas. Lucia firade vi med Luciatåg, peppakakor och saft där alla familjer och närstående var inbjudna.

Samverkan med förskoleklassen sker på vårterminen. Inför skolstart hade vi överlämningsamtal till skolan. Föräldrarna får skriva på ett samtyckesdokument inför detta. Det är positivt att kunna lämna över till skolan och delge dem hur barnen fungerar och om det är något de ska tänka på. Det blir då mycket lättare att hjälpa barnen så de känner sig trygga i den okända skolmiljön.

Avdelningen Lilla bläckfisken

13 barn 1–3 år

Förskollärare Marie Karlsson beskriver verksamheten.

Språk: Vi samtalar mycket med barnen och sätter ord på saker, det vi gör, förstärker med TAKK (tecken som stöd), sjunger, rim o ramsar, läser och berättar sagor.

Trygghet: Rutinerna som grund, lugn och ro i gruppen, närvarande vuxna, ha roligt, få självständiga individer, utvecklar miljöerna regelbundet efter barnens behov och intressen.

Socialt samspel, respekt: Leken, samlingar, konfliktlösningar och gemenskap.

Föräldrasamverkan: Styrelsen i föräldrakooperativet, Octopus föräldragrupp, utvecklingssamtal, föräldramöten, föräldrabesök samt deltagande i olika sysslor.

Hembrev: Skickas en gång i månaden samt tillsammans ansvara för det systematiska kvalitetsarbetet på avdelningen.

Matematik inne/ute: Räknar antal, sorterar, ser delar/helheter. Miljön i lekstugan, sorterar, räknar i sandlådan, fortsätta utveckla utemiljön efter barnens behov och intressen.

På vår avdelning går det 13 barn i åldrarna 1–2 år, under våren brukar några hinna fylla 3 år innan de ska flytta upp till Stora bläckfiskens avdelning. Vi vill få barnen trygga, att de knyter an till oss närvarande vuxna och vår verksamhet, där dagsrutinerna ligger som grund. Men även träna på att bli självständiga individer och utforska materialet. Att lära sig samspela med sina jämnåriga kamrater. Barnen ska tycka det är roligt att komma till förskolan.

Vi lägger stor vikt vid inskolningarna med de nya barnen och deras föräldrar. Viktigt att allt blir så bra som möjligt inför vårt fortsatta arbete tillsammans. Under året som gått så har barn slutat, flera har flyttat upp till Stora bläckfisken och nya små barn har börjat hos oss. Detta sker då och då under terminernas gång men vid höstterminens början kommer de flesta. Inskolningarna startade vid tre tillfällen under hösten (tredagarsinskolning/föräldraaktivinskolning). Även när det nya året började så startade nya barn vid tre tillfällen. Som det brukar så tog barnen olika tid på sig för att bli inskolade, trygga med varandra, oss pedagoger och miljön.

Då barn i denna ålder har ett stort rörelsebehov så leker vi på vår fina lilla gård varje dag, viktigt med frisk luft, använda sin grovmotorik och utmana den ex. gå på upptäcktsfärd, springa, hoppa, krypa, cykla, åka rutschkana, gå upp och ner i den lilla

trappan, köra vagnar, gräva i sandlådan, bära, kånka, dra, ösa och hälla. Viktigt att få röra sig mycket då blir det lättare att ta till sig annan kunskap. Efter fm. aktiviteter ute kan inte alla barnen gå in samtidigt fast dom vill det, vi går 3-5 åt gången så att de får lugn och ro i hallen för att själva efter förmåga klä av sig sina ytterkläder och hänga/lägga/ställa dem på sin plats, hjälp till självhjälp. Som en följd i omvårdnaden om sig själv fortsätter barnen att tvätta sina händer och göra sina toalettbestyr på olika sätt.

Barnen kan fritt varje dag välja själva vad de vill sysselsätta sig med inomhus/utomhus. Vi lyssnar på barnen och finns där. De är mycket intresserade och roade av olika finmotoriska övningar när vi är inomhus ex. jobba med pärlor, pussel i olika svårighetsgrad eller stickor som ska stoppas ner i en burk.

Utvecklar innemiljön hela tiden efter barnens behov, nyfikenhet och intressen. Viktigt med små lekhörnor och små mattor att sitta på för att i lugn och ro få utforska lekmaterialen. En dock-familjehörna, bygghörna och en stor yta där det t.ex. går att köra vagnen, ställa stolarna i en lång rad så det blir ett långt tåg/bil att åka med eller dansa på mattan. Barnen packar, fantiserar, leker och handlar och bär runt på sakerna. Vår stora fina känsltavla på väggen har väckt barnens nyfikenhet, där står de och utforskar de olika materialen som ex. är lena, hårda eller vassa.

På mån. tis. och tor. fm. går vi in med några barn. Då har vi målat, lekt och gjort experiment/teknik ex. tittat på saker som sjunker/flyter, blåst färg med sugrör, tagit in is och lagt i en skål för att nästkommande dag se vad som hade hänt med isen. Den hade förstas smält och vi kunde se att vattnet var både smutsigt och grusigt. Vi har hållt salt på isen och hört hur den knakat och försökt spricka. Barnen har också fångat såpbubblor ute på gården. Provade även hemgjorda såpbubblor (vatten och diskmedel), de blev lite tyngre och lade sig på backen så barnen kunde fånga dem eller stampa på dem. Barnen har provat på att blåsa i sugrör och försökt få bubblor i vattnet i en skål. De försvann snabbt, sen hälldes såpa i och barnen skulle fortsätta att blåsa i sugröret och då blev det mycket bubblor och en och annan kallsup. Vi har gjort play-dohlera då har vi berört både matematik och teknik. Tittat, luktat, smakat och känt (använt sina sinnen) på de olika ingredienserna och barnen har hjälpt till att mäta med olika mått och fått se att matoljan flyter ovanpå vattenytan- ytspänning.

Målade med pensel på papper, äppeltryck, "dutt" målat med en speciell pensel, klistrade en snögubbe på sitt lilla vis. Vi plockade ekollon som vi tog med till förskolan, tvättade dem, sen fick de ligga i vatten i en skål och vi fick vänta på att de skulle gro så vi kunde ställa dem i en speciell flaska där några så småningom började växa till små miniekar. Letade rätt på ett kastanjeträd där trädet hade släppt alla sina kastanjer till marken så barnen kunde plocka och känna på dem. Mycket intryck och upplevelser som vi pratade om på färden. Vi har en fin fågelbok med alla fåglarna som finns runt omkring oss, den används periodvis flitigt. En hemgjord (av en förälder) helikopterbok finns att titta i för att känna igen de riktiga helikoptrarna som dagligen flyger över oss. Barnen har jobbat

med olika montessorimaterial som cylinderblock, rosa tornet, bruna trappan, lite olika pussel, burkar med lock att skruva av/ på och lite olika sorteringsövningar samt lånat in lite material från stora avd. Barnen samlas runt borden eller på mattor och jobbar på efter olika intressen och förmågor. Fungerar oftast bra men med olika uthållighet. De tränar sin koncentration, sitt tålmod, sin sociala förmåga och självständighet i de olika aktiviteterna.

På samlingarna varje dag har vi sjungit, gjort många rim, ramsor, flanosagor och spelat på olika instrument. Använt oss lite av stödtecken till hjälp för barnen som ännu inte har ett fullt utvecklat språk. Vi har lärt oss av varandra och hoppas på att få utveckla oss mera. Samtalat mycket med barnen under dagen/satt ord på saker och på det vi gör. Uppmärksammat vilka barn som är på förskolan och vilka som saknas. Barnen ser ofta och snabbt vilka som saknas. Vi har tränat på färger, veckodagar, siffror och antal på ett lekfullt sätt. Presenterat ett ljudlotto där ett antal bilder läggs upp på mattan och så får barnen lyssna på cd-spelaren på ljudet som kommer och försöka ta rätt bild till rätt ljud, väldigt intresserade. Mini-röris då vi använt vår kropp, dansat och gjort olika rörelser med den. Bra motoriska övningar. På onsdagarna har vi vår utflyktsdag då går vi på en liten utflykt med matsäck, barnen har fått upptäcka den närmaste närmiljön eller så har vi varit kvar på gården. Barnen sover ute varje dag i sina vagnar. Detta har fungerat mycket bra, barnen tycker om att krypa ner, bli ombäddade, somnar och sover gott ute i friska luften. Vartefter de vaknar och kommer upp så brukar de vilja höra på sagor i soffan, en lugn start efter vilan för att sedan komma in i leken igen.

När det var förskolans dag 17/5 så firade vi det med hela Octopus och Aquarius förskola. En drake flögs uppe i luften ute på ängen. En del barn sprang medan andra satt och tittade på. På em. hade vi drop-out med korv och bröd på vår gård när föräldrarna hämtade sina barn. Detta firade vi med våra yngsta förskolebarn, deras syskon och föräldrar. Det blev en trevlig stund tillsammans och alla kunde bekanta sig lite mera med varandra. Innan sommaruppehållet hade vi vår fina sommarfest tillsammans med alla barnen, syskon, nära och kära. Det bjöds på vackert sånguppträdande med tillhörande picknick.

Luciadagen firade vi med att vara utklädda, sjunga luciasångerna och att äta pepparkakorna som vi bakat.

Citat:

5-årig flicka ska spela på iPaden som man får använda 10 minuter åt gången. Hon hittar inte timglasets och utbrister:

-Men var är tiden??!!!

-Mannen som kör matbilen heter José, säger fröken.

-Nej nej, säger en 5-årig flicka, han heter Bosse! Förresten jag går och frågar honom! Hon stegar raskt ut i köket där José håller på med matvagnen. Hon frågar honom och kommer snabbt tillbaka och ser konfunderad ut och säger:

-Jag tror han heter Jussi!!!

4-årig pojke säger:

-I öknen kan man grilla korv utan att göra upp eld!

5-årig pojke säger glatt:

-Om alla sjunger blir hela världen lycklig!

5-årig flicka kommer med en kotte som hon har hittat. Hon frågar fröken:

-Kan vi lägga den på naturhistoriska bordet? (naturbordet)

5-årig flicka säger:

-Vi brukar köpa hem pizzor.

-Gillar du pizza? frågar fröken.

-Jaaaa det gör jag, särskilt klubborna!

-På fredag ska vi åka till Sandhamn igen, säger en 4-årig flicka till fröken.

-Jaha, vad kul! Brukar ni gå och äta i den fina restaurangen där?

-Jaa.....och frukost. Där har de "lofflor" som man kan äta! Jättegoda! (våfflor)

-Jag tror att fröken A-K är 18 år, säger en femårig flicka till en annan fröken.

-Nehej du! säger fröken. Hon fyller 65 år snart.

-Oj!!!! Då är hon ju nästan död! utbrister en 5-årig pojke

Tack för ett härligt år 2018!

Med vänliga hälsningar

Anna-Karin Haglund och pedagogerna på Octopus Montessoriförskola